

Študijné materiály o GPP

2. Strategické aspekty GPP

Študijné materiály o GPP

Modul 1: Úvod

Modul 4: Hodnotenie potrieb

Modul 2: Strategické aspekty GPP

Modul 5: Obehové obstarávanie

Modul 3: Právne aspekty GPP

Modul 6: Zapojenie trhu

Modul 7: Prevádzkový (kľúčové sektory GPP)

Obsah modulu 2

---

1. Strategický základ implementácie GPP
2. Budovanie prípadu pre GPP
3. Získavanie podpory pre GPP
4. Zadávanie rozsahu pôsobnosti a cieľov
5. Vytváranie stratégie
6. Efektívne zavedenie stratégie GPP
7. Monitorovanie a podávanie správ

Strategický základ implementácie GPP

Prečo je stratégia obstarávania dôležitá pre GPP?

Stratégia obstarávania stanovuje, **ako by sa malo obstarávanie organizovať**, aby sa implementovala politika obstarávania

Strategický základ implementácie GPP

Prečo je stratégia obstarávania dôležitá pre GPP?

“Verejnú obstarávanie je strategický nástroj... [ale]... možnosti strategického obstarávania sa dostatočne nevyužívajú.”

*Oznámenie Komisie Inštitúciám: Za
fungujúce a prínosné verejné obstarávanie
v Európe
(2017)*

Strategický základ implementácie GPP

Prečo je stratégia obstarávania dôležitá pre GPP?

Stratégia pomôže dlhodobo **integrovat' udržateľnosť do činností obstarávania**, čo prinesie:

- jasné ciele
- zodpovednosti
- neustále zlepšovanie

Strategický základ implementácie GPP

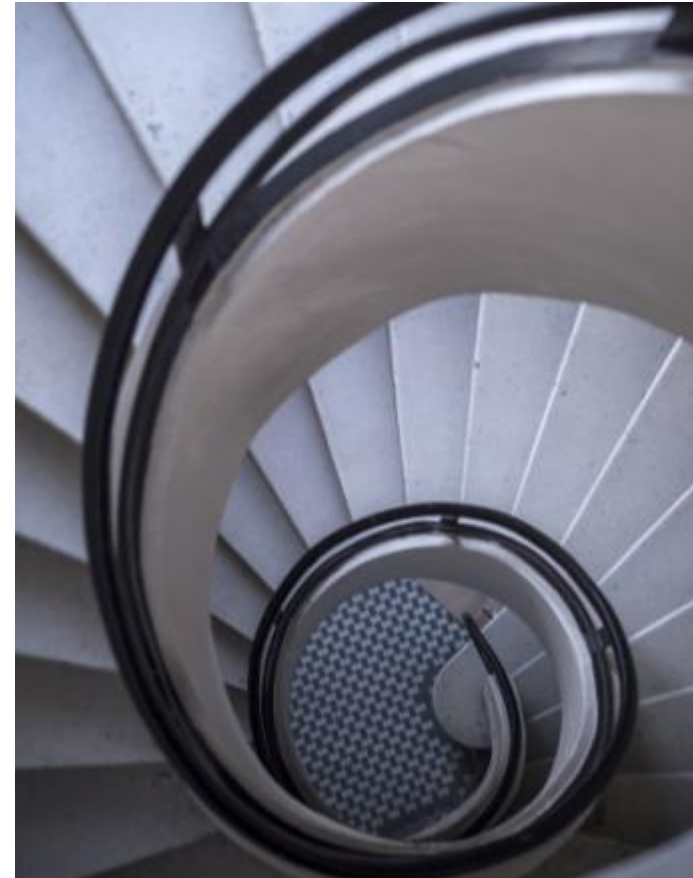
Základ implementovania stratégie GPP

Predbežné činnosti:

- Budovanie prípadu
- Získavanie podpory

Manažérsky prístup:

1. Zadávanie rozsahu pôsobnosti a cieľov
2. Vytváranie stratégie
3. Zavedenie stratégie
4. Monitorovanie a podávanie správ

Budovanie prípadu pre GPP

Aké sú výhody GPP?

- **Dosiahnutie cieľov zelenej politiky** v oblasti klimatickej zmeny, energetickej efektívnosti, kvality vzduchu
- **Zvyšovanie finančnej účinnosti**
- **Zlepšovanie reputácie organizácie**
- **Znižovanie rizika** nedodržiavania ustanovení
- **Podpora inovácie** a vývinu konkurencieschopných udržateľných riešení vo vašom regióne

Budovanie prípadu pre GPP

Existujú nejaké súvisiace politiky?

GPP je nástroj, ktorý možno použiť na adresovanie širokej škály politických cieľov

**Zvyšovanie
energetickej účinnosti**

**Stať sa CO₂ neutrálnym
mestom**

**Aby bolo všetko
podávané jedlo
organické**

**Zlepšovanie
udržateľnosti mestskej
mobility**

**Vytváranie
obehového
hospodárstva**

Identifikujte existujúce politické ciele, ktoré môžete prepojiť s implementáciou GPP

Budovanie prípadu pre GPP

Identifikujte osvedčené postupy

Tvorcom rozhodnutí
predstavte príklady
úspešného GPP zo skutočného
života

Zistite viac – k dispozícii sú
prípadové štúdie:

Európska komisia od roku 2010
vydáva [príklady najlepších
postupov](#)

Projekt GPP 2020 vydal vyše [100
prípadových štúdií](#)

Projekt SPP Regióny vydal vyše
[40 modelov tendrov GPP](#)

Sieť Procura+ má [profily činnosti](#)
všetkých členov

**Sustainable Procurement
Platform** má [databázu
prípadových štúdií](#)

Budovanie prípadu pre GPP

Preskúmajte súčasné praktiky

Z odstupu sa pozrite na vaše existujúce systémy a praktiky obstarávania...

...veľa organizácií zistí, že základy GPP už používajú

Budovanie prípadu pre GPP

Ako je obstarávanie organizované?

Štruktúra organizácie determinuje prístup ku GPP

- Centrálne obstarávanie?
- Decentralizované obstarávanie?
- Prístup riadenia kategórií?

Identifikujte štruktúry obstarávania v organizácii

Kde sa nachádzajú najlepšie príležitosti na implementáciu?

Získavanie podpory pre GPP

Politika GPP

Tri úrovne politiky GPP:

1. Všeobecný záväzok
2. Záväzok v rámci súvisiacej politiky
3. Komplexná politika GPP

Získavanie podpory pre GPP

Politika GPP – rozvíjajúce sa politické ambície v Barcelone

2015 – *Technické pokyny na uplatňovanie kritérií trvalej udržateľnosti* pre 12 kategórií obstarávania s vysokou prioritou.

2013 - Uzákonenie *Mestskej vyhlášky o zodpovednom verejnom obstarávaní*.

2010 – Zahájený *Dohovor o udržateľnom mestskom zastupiteľstve*

2006 – Program *Zelený úrad* sa vyvinul na + *Program udržateľného mestského zastupiteľstva*

2001 – Vytvorenie *Programu Zelený úrad*

Získavanie podpory pre GPP

Interný dialóg a komunikácia

Je dôležité viesť nepretržitý dialóg so všetkými zúčastnenými v a/alebo ovplyvnenými GPP

Spýtajte sa:

“Ako by ideálne vyzeralo zelené obstarávanie v *našej* organizácii?”

Zadávanie rozsahu pôsobnosti a cieľov

Určite si ciele

Rozsah – ktoré z krokov obstarávania vašej organizácie pokrýva stratégia, v zmysle:

- **Kategórie výrobku/služby** – na ktoré sa sústredíte?
- **Pokrytia** – pokrýva celú organizáciu alebo iba niektoré oddelenia?

Cieľov – aké ciele si stanovujete a aké **kľúčové ukazovatele výkonnosti (KPI)** použijete na hodnotenie úspešnosti?

Zadávanie rozsahu pôsobnosti a cieľov

Stanovenie rozsahu

Identifikujte prioritné kategórie pre GPP zväžením:

- Environmentálnych, spoločenských a ekonomických priorít
- Rozpočtovej dôležitosti skupiny výrobu/služieb
- Úrovne dostupných zručností a zdrojov
- Existujúcich skúseností s udržateľným obstarávaním
- Entuziazmu pre GPP medzi kolegami
- Predĺžením významných zmlúv
- Trhovej dostupnosti udržateľných možností
- Politických a právnych faktorov (napr. národná legislatívna úprava)
  - *Čo je vo vašej krajine už zo zákona povinné?*

Zadávanie rozsahu pôsobnosti a cieľov

Nastavenie cieľov

Jasne komunikované ciele GPP:

- Poskytnúť **silnú politickú podporu** pre implementáciu
- Demonštrovať **záväzok** organizácie
- Poskytnúť rámec pre **merný proces**

Zadávanie rozsahu pôsobnosti a cieľov

Úrovně cieľov a príklady

Ciele správania organizácie pre obstarávanie

- Mesto sa zaviazalo, že do roku 2020 bude 100% obstarávaní obsahovať kritériá o udržateľnosti
- X ton skleníkových plynov ušetrených prostredníctvom obstarávania do roku 2025
- X GWh energie ušetrených prostredníctvom obstarávania do roku 2020

Ciele správania kategórie pre obstarávanie

- Zabezpečiť, že do roku 2020 nebudú žiadne obstarané čistiace prostriedky obsahovať nebezpečné látky
- Zabezpečiť, že do roku 2022 budú všetky obstarané verejné autobusy spĺňať ultra-nízke emisné normy
- Zabezpečiť, že do roku 2025 bude 100% obstarávanej elektrickej energie pochádzať z obnoviteľných zdrojov

Ciele prevádzkového správania pre obstarávanie

- Všetok obstarávací personal prejde do roku 2020 školením SPP
- Pokyny SPP budú k dispozícii všetkým zamestnancom na intranete úradu

Vytváranie stratégie

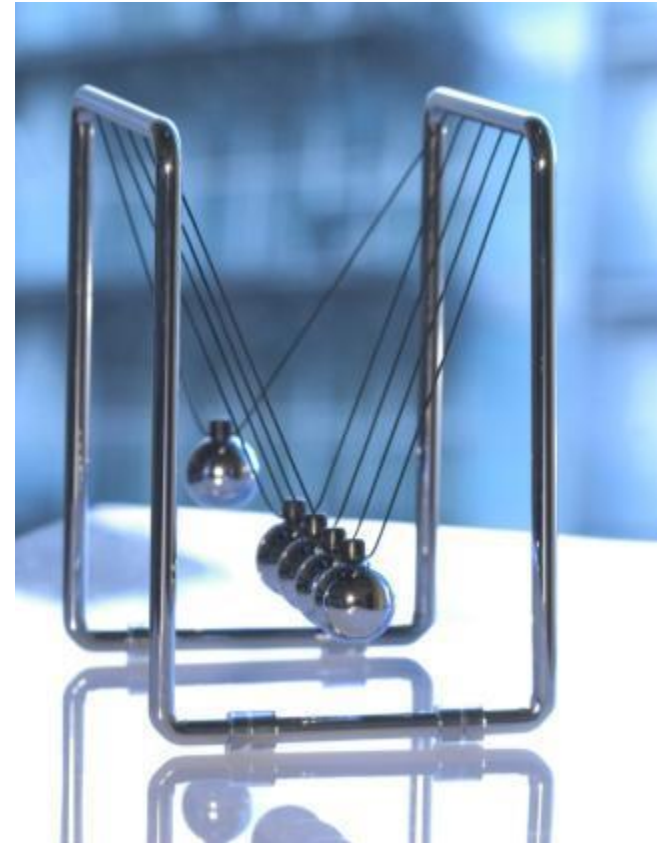

Vytvorte akčný plán GPP

Akčný plan by mal obsahovať jasné, praktické detaily, ako dosiahnuť ciele.

Uveďte podrobné informácie o:

- rozsahu vašej činnosti a cieľov
- zainteresovaných stranách
- rozdelení zodpovedností
- dostupných zdrojov
- vykonávaných opatreniach a postupoch
- relevantných ukazovateľoch pokroku
- časovom rámci

Vytváranie stratégie

Kroky obstarávania

Obsiahnite špecifické kroky pre kľúčové oblasti výrobkov/služieb:

- Identifikujte vhodné environmentálne/spoločenské nákupné požiadavky
- Zaradte tieto požiadavky do súťažných podkladov
- Monitorujte a podávajte hlásenia o krokoch a výsledkoch

Vytváranie stratégie

Iné kroky

- **Workshopy a školenia** – zbierajte podporu a budujte zručnosti
- **Pracovné skupiny**- vytvorte pracovné skupiny pod vedením koordinátora
- **Vytvárajte stimuly**- zahrňte GPP do popisu práce a skúmania miezd
- **Profesionalizácia** – dokážete profesionálne školiť obstarávateľov prostredníctvom externých školení?

Vytváranie stratégie

Komunikácia

Kľúčových kolegov a externé zainteresované strany, vrátane dodávateľov, udržujte informovaných o stratégii a cieľoch

- **Zvyšovanie informovanosti**- semináre/okružle stoly, informačné vestníky, intranet organizácie
- **Komunikujte o zámeroch s dodávateľmi**- poskytnite im čas a informácie, aby sa prispôbili novým požiadavkám
- **Prezentujte activity** verejnosti

Vytváranie stratégie

Monitorovanie činnosti

Sledovanie pokroku a monitorovanie úspechov stratégie a cieľov by sa malo vykonávať viac ako raz do roka

Od jednoduchšej databázy všetkých implementácií kritérií GPP...

...po systémy, ktoré môžu byť prepojené na platformy e-obstarávania

Vytváranie stratégie

Rozdelenie zodpovedností

Kto by mal a môže byť zodpovedný za zavedenie GPP?

Vymenujte
Predstaviteľa GPP,
ktorý spojí stratégiu
a činnosti

- Kto **povedie** GPP stratégiu?
- Kto už má **vedomosti o a skúsenosti s** GPP?
- Ktoré **dôležité zainteresované strany** by mali byť zahrnuté?
- Potrebujete prideliť (alebo nábrať) **špecializovaný personál**?
- Akú **externú expertízu** potrebujete?

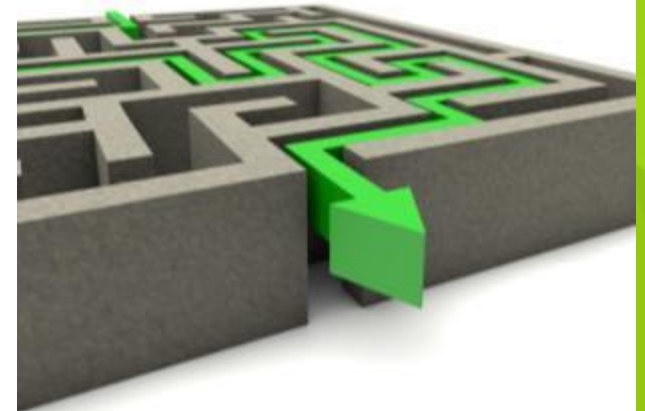
Efektívne zavedenie stratégie GPP

Proces pravidelného preskúmania

Udržiavajte správny smer akčného plánu:

- Vykonávanie a ohlasovanie **pravidelných aktualizácií**
- Vykonávanie **pravidelných hodnotení**

Monitorovanie a podávanie správ

Posúdenie

Je to príležitosť na:

- Kontrolovanie, či **sa spĺňajú ciele**
- Identifikovať **vyskytnutých problémov**
- Vytváranie **riešení**

Monitorovanie a podávanie správ

Zakladanie monitorovacieho systému

Zdroj: Ecoinstitut (2016)

Prípadová štúdia: Flámska vláda

- Zlepšila zber údajov o GPP prostredníctvom online systému
- Do systému integrovala minimálne kritériá GPP
- Neustále zlepšovala a aktualizovala systém na základe kapacity obstarávateľov a vývoja trhu

Všetky podklady dostupné [tu](#)

Prípadová štúdia: Hlavné mesto metropolitného mesta Rím

- Podklady zostavené pre každé zelené obstarávanie tovaru a služieb a odoslané úradu na koordináciu GPP
- Sledovanie a správy o ročných výsledkoch
- Online monitorovací systém zastaví kompletizáciu obstarávania bez GPP podkladov

Monitorovanie a podávanie správ

Posúdenie

Interné hodnotenie by sa malo zamerať na:

- **Akčný plán** – podnikli sa všetky kroky tak, ako boli naplánované?
- **Ambície** – boli ciele a kroky príliš ambiciózne alebo naopak málo ambiciózne?
- **Ciele** – dokážete dosiahnuť ciele?
- **Zapojenie** – zapojili sa do politiky a plánov aj iní kolegovia alebo oddelenia?

Ďalšie usmernenie a podpora

Manuál Procura+ (3. vydanie,
2016)

Zelené nakupovanie (3. edícia,
2016)

Návod obehového obstarávania
(2017)

**Pomocný program
GPP**

Pre ďalšiu podporu
ohľadom GPP,
kontaktujte
bezplatný

**Pomocný program
EÚ**

Príklady najlepších postupov

Študijné materiály pre Európsku komisiu zostavili ICLEI - Miestne samosprávy za udržateľnosť

Autor modulu: ICLEI – Miestne samosprávy za udržateľnosť

Vlastník, Editor: Európska komisia, GR pre životné prostredie, 2019

Fotografie: s povolením Pixabay.com pod Creative Commons CCO

Upozornenie: Tieto študijné materiály sú orientačné dokumenty služieb Komisie a nemožno ich považovať za akokoľvek záväzné pre túto inštitúciu. Ani Európska komisia ani žiadna osoba konajúca v mene komisie nenesie zodpovednosť za prípadné využitie informácií obsiahnutých v tomto dokumente.